אוניברסיטת אריאל בשומרון
המחלקה לסיעוד
מרכז שניידר לרפואת ילדים
مركز نسقتقي نشنايدر لدطفال
Schneider Children's Medical Center
קבוצת כללית

בין זיהוי לדיווח:

גורמים המשפיעים על זיהוי ודיווח על פגיעה בילדים בקרב אנשי הצוות הרפואי

ד"ר איריס גרינבאום [1,2], פרופ' אילה בלאו [1], ד"ר יוליה גנדלר [1]
[1] אוניברסיטת אריאל, ישראל
[2] מרכז שניידר לרפואת ילדים, פתח תקווה

רקע ומטרה

למרות חובת הדיווח הקבועה בחוק, תת-דיווח על פגיעה בילדים ממשיך להיות בעיה משמעותית.

מטרת המחקר: לבחון גורמים המשפיעים על זיהוי ודיווח על פגיעה בילדים בקרב אנשי מקצועות הבריאות.

שיטה

מחקר כמותי, חתך, בקרב 272 אנשי מקצוע המטפלים בילדים (רופאים, אחיות ואנשי צוות רב-מקצועי).
הנתונים נאספו באמצעות שאלון אנונימי מתוקף.
המדגם כלל מאפיינים אישיים ומקצועיים, עמדות, ידע, רגשות, תפקיד ניהולי וסביבת עבודה.

ממצאים מרכזיים

99% מודעים לחובת הדיווח

82% נתקלו במקרה חשוד לפגיעה בילד

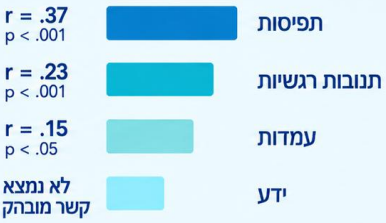
33% עברו הכשרה ייעודית על פגיעה בילדים
74% מעוניינים בהכשרה נוספת

59% דיווחו אי פעם על מקרה

ממצאים עיקריים

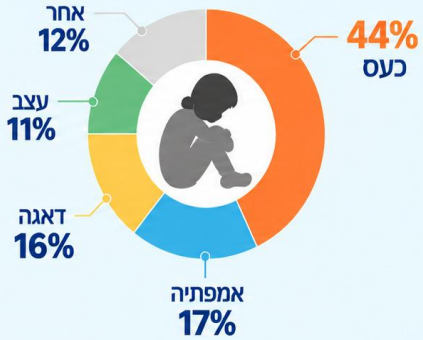
- **נשים דיווחו יותר מגברים**
  (M=20.97 vs. 18.77, p < .001)
- **צוות בבתי חולים דיווח יותר מצוות בקהילה**
  (M=20.74 vs. 18.95, p < .001)
- **בעלי תפקיד ניהולי דיווחו יותר מצוות ללא תפקיד ניהולי**
  (M=20.96 vs. 20.18, p = .03)
- **שנות ניסיון מקצועי קשורות לנכונות דהוי גבוהה יותר**
  (r = .24, p < .001)

גורמים הקשורים לנכונות לדווח

ידע בלבד אינו מספיק כדי להוביל לדיווח.

התנובה הרגשית הנפוצה כלפי משפחת הילד

מסקנות והמלצות

- מגדר, ניסיון מקצועי, סביבת עבודה ותפיסות לגבי חומרת הפגיעה בילדים משפיעים על נכונות לדווח.
- תוכניות הכשרה מקוונות עשויות לשפר ידע, תפיסות ותגובות רגשיות.
- קבלת החלטות אתית, תמיכה מוסדית ועבודת צוות בקהילה ובבתי חולים חיוניות להתגברות על חסמים.
- יש לפתח תרבות ארגונית המעודדת דיווח ומחזקת את התמיכה בדיווח, לשיפור ההגנה על ילדים בסיכון.

מקורות נבחרים

1. Lee PY, Fraser JA, Chou FH. (2007). Nurse reporting of known and suspected child abuse and neglect cases in Taiwan. *Journal of Medical Sciences*, 23(3), 128–137.
2. Ben Natan M, Faour C, Naamhah S, Grinberg K, Klein-Kremer A. (2012). Factors affecting medical and nursing staff reporting of child abuse. *International Nursing Review*, 59(3), 331–337.
3. Berchtold MB, Wüthrich C, Garcia D, Berger S, Löllgen RM. (2023). Nurses' and physicians' reported difficulties and enablers to recognising and reporting child abuse. *Swiss Medical Weekly*, 153, 40017.

להגן על ילדי היום – כדי להבטיח להם מחר.